

Filipino Unang Markahan

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksiyon 176 na Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayonpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisiyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anomang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Ang modyul na ito ay masusing sinuri at niribisa ayon sa pamantayan ng DepEd Regional Office 4A at ng CLMD CALABARZON. Ang bawat bahagi ay tiniyak na walang nilabag sa mga panuntunan na sinasaad ng Intellectual Property Rights (IPR) para sa karapatang pagkatuto.

Mga Tagasuri

Filipino Ikatlong Baitang

Regional Office Management and Development Team: Job S. Zape Jr., Elaine T. Balaogan, Romyr L. Lazo, Fe M. Ong-ongowan, Lhovie A. Cauilan at Beverly W. Siy

Schools Division Office Development Team: Imelda C. Raymundo, Generosa F. Zubieta, Christian J. Bables, Glenda A. Capistrrano, Angela Mae A. Gob, Lorynel C. De Sagun, Jasmin P. Flores, Flora A. Puchero, Rowena Rondilla, Diane Charish A. Cabuyao, Marilyn D. Permalino, Marissa R. Capistrano, Lorynel C. De Sagun, Edna E. Eclavea, Ermelo A. Escobinas, Maylen N. Alzona, at Belinda C. Jarquio

Filipino Ikatlong Baitang PIVOT IV-A Learner's Material Unang Markahan Unang Edisyon, 2020

Inilathala ng: Kagawaran ng Edukasyon Rehiyon IV-A CALABARZON

Patnugot: Wilfredo E. Cabral

Pangalawang Patnugot: Ruth L. Fuentes

Gabay sa Paggamit ng PIVOT Learner's Material

Para sa Tagapagpadaloy

Ang Modyul na ito ay inihanda upang makatulong sa ating mga mag-aaral na madaling matutuhan ang mga aralin sa asignaturang Filipino. Ang mga bahaging nakapaloob dito ay sinigurong naayon sa mga ibinigay na layunin.

Hinihiling ang iyong paggabay sa ating mga mag-aaral para sa ng paggamit nito. Malaki ang iyong maitutulong sa pag-unlad nila sa pagpapakita ng kakayahang may tiwala sa sarili na kanilang magiging gabay sa mga sumusunod na aralin.

Para sa Mag-aaral

Ang modyul na ito ay ginawa bilang tugon sa iyong pangangailangan. Layunin nitong matulungan ka sa iyong pag-aaral habang wala ka sa loob ng silid-aralan. Hangad din nitong madulutan ka ng mga makabuluhang oportunidad sa pagkatuto.

Ang sumusunod ay mahahalagang paalala sa paggamit ng modyul na ito:

- 1. Gamitin ang modyul nang may pag-iingat. Huwag lalagyan ng anumang marka o sulat ang anumang bahagi ng modyul. Gumamit ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.
- 2. Basahing mabuti ang mga panuto bago gawin ang bawat pagsasanay.
- 3. Maging tapat at may integridad sa pagsasagawa ng mga gawain at sa pagwawasto ng mga kasagutan.
- 4. Tapusin ang kasalukuyang gawain bago pumunta sa iba pang pagsasanay.
- 5. Pakibalik ang modyul na ito sa iyong guro o tagapagpadaloy kung tapos nang sagutin lahat ng pagsasanay.

Kung sakaling ikaw ay mahirapang sagutin ang mga gawain sa modyul na ito, huwag mag-aalinlangang konsultahin ang inyong guro o tagapagpadaloy. Maaari ka rin humingi ng tulong kay nanay o tatay, o sa nakatatanda mong kapatid o sino man sa iyong mga kasama sa bahay na mas nakatatanda sa iyo. Laging itanim sa iyong isipang hindi ka nag-iisa.

Umaasa kami, sa pamamagitan ng modyul na ito, makararanas ka ng makahulugang pagkatuto at makakakuha ka ng malalim na pang-unawa sa kaugnay na mga kompetensi sa MELC. Kaya mo ito!

Mga Bahagi ng PIVOT Modyul

	Bahagi ng LM	Nilalaman
nula	Alamin	Ang bahaging ito ay naglalahad ng MELC at ninanais na outcome ng pagkatuto para sa araw o lingo, layunin ng aralin, pangunahing nilalaman at mga kaugnay na
Panimula	Suriin	halimbawa para makita ng mag-aaral ang sariling kaalaman tungkol sa nilalaman at kasanayang kailangan para sa aralin.
gq	Subukin	Ang bahaging ito ay naghahanap ng mga aktibidad, gawain, nilalaman na mahalaga at kawili-wili sa mag-aaral, karamihan sa mga gawain ay umiinog
Pagpapaunlad	Tuklasin	lamang sa mga konseptong magpapaunlad at magpapahusay ng mga kasanayan sa MELC lalo na ang
Pagp	Pagyamanin	bahaging ito ay nagbibigay ng oras para makita ng mag-aaral ang alam niya, hindi pa niya alam at ano pa ang gusto niyang malaman at matutuhan.
ılihan	Isagawa	Ang bahaging ito ay may iba't ibang gawain at oportunidad sa pagbuo ng kailangang Knowledge Skills and Attitude (KSA). Pinahihintulutan ng guro ang mga mag-aaral na makisali sa iba't ibang gawain at oportunidad sa pagbuo ng kanilang mga KSA upang
Pakikipagpalihan	Linangin	makahulugang mapag-ugnay-ugnay ang kanilang mga natutuhan pagkatapos ng mga gawain sa D. Inilalantad ng bahaging ito sa mag-aaral ang totoong sitwasyon/gawain ng buhay na magpapasidhi ng kaniyang interes upang matugunan ang inaasahan, gawing kasiya-siya
	Iangkop	ang kanilang pagganap o lumikha ng isang produkto o gawain upang ganap niyang maunawaan ang mga kasanayan at konsepto.
tpat.	Isaisip	Ang bahaging ito ay nagtuturo sa mag-aaral ng proseso na maipakikita nila ang mga ideya, interpretasyon, pananaw, o pagpapahalaga at makalikha ng mga piraso ng impormasyon na magiging bahagi ng kanilang
Paglalapat	Tayahin	kaalaman sa pagbibigay ng repleksiyon, pag-uugnay o paggamit nang epektibong nito sa alinmang sitwasyon o konteksto. Hinihikayat ng bahaging ito ang mga mag-aaral na lumikha ng mga estrukturang konseptuwal na nagbibigay sa kanila ng pagkakataong pagsamahin ang mga bago at lumang natutuhan.

Paggamit ng Pangngalan sa Pagsasalaysay

Aralin

Isa sa pinakamahalagang bahagi ng pananalita ay ang paggamit ng pangngalan. Nagagamit ang pangngalan sa pagsasalaysay tungkol sa mga tao, lugar at bagay sa paligid. Ang pangngalan ay importanteng bahagi ng pagsasalaysay dahil ito ang tumutukoy sa eksaktong pangalan ng tao, bagay, lugar, pangyayari, hayop, o ideya. Mahalagang matutuhan ang pangngalan bilang aralin upang makapagbigay ng epektibo at makabuluhang salaysay.

Tingnan ang mga larawan. Basahin ang mga nakasulat sa ilalim ng kahon. Ang mga salitang nakasulat ay tumutukoy sa ngalan ng tao, lugar, bagay, hayop at pangyayari.

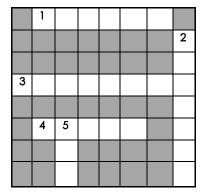
Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Basahin ang kuwento sa ibaba. Punan ng angkop na pangngalan ang sumusunod na tanong. Isulat ang sagot sa iyong kuwaderno.

Sapatos ni Sita Glenda A. Capistrano

Tuwang-tuwa si Sita sa pamamasyal sa bayan. Madami siyang nakita doon. May mga damit, laruan, kendi at iba't ibang klase ng sapatos. Ngunit isang sapatos ang nakaagaw sa kaniyang atensiyon. Isang pulang sapatos na may ribbon sa ibabaw. Napahanga si Sita sa ganda ng sapatos at sinabi niya ito sa kaniyang nanay. Ngunit sinabihan siya ng kaniyang nanay na wala silang pera para dito. Habang naglalakad pauwi, sinabihan siya ng kaniyang ina na pag-iipunan nila ang pambili ng sapatos. Ito kasi ang balak niyang suotin sa kaniyang kaarawan. Hindi man niya nabili ang sapatos ay masaya siyang umuwi.

Ang mga tauhan ng kuwento ay sina 1 at 2 Sila ay pumunta sa 3 upang mamasayal. Marami silang nakita sa bayan gaya ng 4, 5, 6, at iba't ibang klase ng sapatos. Gusto niyang bilhin ang sapatos upang suotin para sa kaniyang kaarawan.
Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Basahin ang mga sumusunod na katanungan. Piliin ang letra ng tamang sagot. Isulat ang iyong sagot sa sagutang papel.
 Ito ay tumutukoy sa ngalan ng tao, hayop, bagay, pook o lugar at pangyayari.
A. Pangngalan B. Panghalip C. Pang-uri D. Pandiwa 2. Si <u>Nanay Ester</u> ay maghapong nag-ayos ng bahay. Ang salitang may salungguhit sa pangungusap ay tumutukoy sa A. Bagay B. Tao C. Pook o lugar D. Hayop
3. Ang aking alagang aso ay maamo kaya siya ay mahal na mahal ko. Ang aso ay pangngalang tumutukoy sa A. Bagay B. Tao C. Pook o lugar D. Hayop
4. Ang mga bata ay maagang pumasok sa paaralan. Alin sa mga sumusunod na salita mula sa pangungusap ang pangngalang nagsasabi ng pook o lugar?
A. bata B. maaga C. paaralan D. pumasok 5. Alin sa mga sumusunod na salita ang halimbawa ng pangngalan? A. kalaro B. maganda C. tumakbo D. dahan-dahan

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Kumpletuhin ang crossword puzzle . Isulat ang tamang sagot sa iyong kuwaderno.

Pahalang:

- 1. Pambansang prutas ng Pilipinas.
- 3. Siya ay karamay mo sa kalungkutan at kasiyahan
- 4 Taon-taon ko itong hinihintay para mabisita ang mga ninong at ninang

Pababa:

- 2. Dito ka bumibili ng pagkain tuwing recess
- 5. Ang hayop na ito ay itinuturing ng lahat ng kaibigan ng tao

Gawain sa Pagkatuto Bilang 4: Ang mga salitang nabuo sa crossword ay mga halimbawa ng pangalan. Gamitin ang mga pangalan sa pangungusap.

Paggamit ng Naunang Kaalaman o Karanasan sa Pag-unawa ng Napakinggan at Nabasang Teksto

Aralin

Ang paggamit ng naunang kaalaman o karanasan ay mahalaga upang maunawaan ang napakinggan o nabasang teksto. Maari mong maiugnay ang iyong naunang kaalaman o karanasan sa binabasa o babasahing teksto upang lubos na maunawaan ang nilalaman nito.

Basahin at unawain ang kuwento. Tingnan kung mayroong kaugnayan ang kuwento sa iyong karanasan.

Malaki na si Isko

Hango sa Kuwento ni Charlene Griar Perlado

Malaki na ako... Hindi na ako tinatawag na "baby." Hindi na ako binabantayan lagi. Hindi na ako sinasamahan 'pag bumubili sa tindahan ni Aling Susi. Malaki na ako... Noong umaga, bumangon ako mag-isa. Kumuha ng lugaw na ihihanda ni nanay sa mesa at uminom ng gatas sa asul na tasa. Malaki na ako... Mabilis akong naligo, nagsepilyo, at nagbihis mag-isa sa kuwarto. Malaki na ako... Binuhat kong mag-isa ang bag ko, sa service na tricycle ay sumakay nang buong tapang. Malaki na ako... Noon tanghali, inubos ko ng buong baon kong adobo at kanin, at bumili ako ng isang saging sa kantin. Pagkatapos, bumalik rin ako sa silid-aralan namin. Malaki na ako... Sa silid aralan, nagbilang, nagsulat, nagbasa, nakinig at sumagot ako kay titser Elsa at gumuhit nang malaking agila sa pisara. Malaki na ako... Bago umuwi, inayos ko ang mga gamit ko, at tahimik na naghintay sa aking sundo habang maayos akong nakaupo. Malaki na ako... Pag-uwi sa bahay, humalik agad ako kay Nanay at yumapos. Naghibis at naghubad ng mga sapatos. Malaki na ako... Gumawa ako ng takdang-aralin, at nagtapos ng mahabang sulatin. Malaki na ako... Noong gabi, ipinagbukas ko si Tatay ng pinto at agad akong nagmano. Ibinigay ko rin ang tsinelas na ginto. Malaki na ako... Gayundin ang tiyan ng nanay ko. Kabuwanan na niya ngayong Agosto. Yehey! Magiging kuya na ako.

D

Gawain Sa Pagkatuto Bilang 1: Gamitin ang mga sumusunod na pangalan kaugnay ng larawan sa pagsasalaysay ng iyong karanasan o kaalaman tungkol dito. Bumuo ng dalawang pangungusap. Isulat sa

kuwaderno.

1. Saranggola

2. Pusa

3. Tahanan PIVOT 4A CALABARZON Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Sagutin ang mga tanong ayon sa iyong mga karanasan. Bumuo ng talata na may apat na pangungusap. Isulat ang sagot sa kuwaderno.

- 1. Ano- ano ang karanasan na hindi mo malilimutan sa paaralan?
- 2. Ano ang pinakamasayang alaala mo? Bakit?
- 3. Ano ang magandang alala mo dito kasama ng iyong kaklase?

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Basahing mabuti ang sumusunod na teksto. Piliin ang letra ng wastong sagot sa bawat tanong. Isulat ang iyong sagot sa kuwaderno.

TsokolateAngela Mae Gob

Ang tsokolate ay isang uri ng matamis na pagkain. Karaniwan itong paborito ng mga bata dahil sa lasa nito. Nagtataglay ito ng bitamina na maaaring makatulong sa ating pangangatawan. Nagbibigay-lakas at nakadaragdag ito ng enerhiya sa ating katawan. Bagama't may mga bitamina ito, hindi pa rin ito angkop na kainin araw-araw, lalo na ng mga bata dahil madali itong makasira ng ngipin sa taglay nitong tamis.

- 1. Ayon sa teksto, anong lasa ang tinataglay ng tsokolate?
  - A. maasim
- B. matamis C. maalat
- D. malansa
- 2. Ano ang mabuting epekto nito sa ating pangangatawan?
  - A. Nakakasakit ng lalamunan
  - B. Nakakasakit ng ngipin
  - C. Nakadaragdag ng enerhiya
  - D. Nakaka-diabetes
- 3. Ano ang aral na maaaring mapulot sa teksto?
  - A. Limitahan ang pagkain ng tsokolate
  - B. Palaging magsepilyo para makakain ng marami
  - C. Uminom ng maraming tubig
  - D. Patago kumain upang hindi mapagalitan

Gawain sa Pagkatuto Bilang 4: Naranasan mo na bang maging isang mabuting bata? Napagalitan ka na ba ni nanay at ni tatay? Ibahagi ang iyong karanasan. Isulat sa kwaderno ang iyong karanasan na may limang pangungusap lamang.

Pagsagot ng mga Tanong tungkol sa Kuwento, Teksto, Usapan at Tula

Mahalagang masagot mo ang mga tanong sa binasang kuwento, teksto, usapan at tula. Sa pagsagot ng mga tanong, napatutunayan kung naintindihan mo ang kuwentong iyong binasa. Ang mga pangunahing kasanayan na kinakailangan sa mahusay na pang-unawa sa pagbasa ay ang pag-alam ng kahulugan ng salita mula sa konteksto ng diskurso.

Basahin ang pag-uusap ng mga magkakaibigan.

Job: Ceejay nabasa mo na ba ang padala kong sulat sa iyo?

Ceejay: Hindi pa. Ano ba ang nilalaman ng sulat?

Helena: Puwede bang tingnan natin ang nilalaman ng sulat?

Ceejay: Asan ba ang sulat?

Job: Napadala ko na.

Helena: Saan mo ba napadala?

Job: Ibinigay ko sa iyo noong isang araw. Ceejay: Aba. Naitapon ko kasama ng basura. Helena: Ay! Wala na pala tayong mababasa.

Gawain sa Pagkatuto 1. Basahin ang kuwento. Sagutin ang mga tanong pagkatapos. Gawin ito sa iyong kuwaderno.

Ang Gansang Nangitlog ng Ginto

Hango sa Pabula ni Aesop

May isang matandang babae na nag-aalaga ng Gansa. Ang Gansa ay nangingitlog paminsan-minsan. Isang araw ay nagulat ang matanda nang mapansing nangingintab ang itlog ng Gansa. Dali-dali niya itong pinulot at sinuri. Mabigat na mabigat ang itlog at nagniningning na parang ginto. "Gintong itlog!" tuwang-tuwang nagsisisigaw ang matanda. "Nangingitlog ng ginto ang Gansa ko! Gintong itlog! Gintong itlog!" Masayang-masaya ang matanda sa gintong itlog na bigay ng Gansa. Lalo siyang natuwa sapagkat araw-araw nangingitlog ang alaga niya. Naging mayaman ang matanda. Nakabili siya ng malawak na lupa at nakapagpatayo ng malaking bahay at nakapamuhay nang masagana."Nakatitiyak ako," ngingisi-ngising hula ng matanda, "na kung papatayin ko ang Gansang ito at kukunin ko ang lahat ng gintong itlog nito ay magiging pinakamayaman ako sa komunidad na ito!" Pinatay nga ng ganid na matanda ang Gansa. Nanghinayang siya sapagkat wala kahit isa man lamang na gintong itlog siyang nakita.

Ano ang aral na napulot mo sa kuwento? Nagustuhan mo ba ito?

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2. Basahing mabuti ang maikling kuwento. Isulat sa kuwaderno ang iyong sagot sa mga tanong na nakasulat pagkatapos ng kuwento.

Mga Bilin ni Tatay Bok kay Pie Hango sa kuwento ni Shiela Mae Ortiz

Sa tahanan naming mga buko pie, sinasabi ni Tatay Bok sa akin, "Pie mag-ingat ka palagi." Marami siyang bilin saan mang sulok ng bahay. Bilin ni Tatay Bok pagkatapos maglampaso sa salas, "Pie dahan-dahan sa paglakad sa sahig, baka madulas ka." Bilin ni Tatay Bok habang nagsisindi ng kandila sa harap ng altar, "Pie mag-ingat ka sa posporo, baka mapaso ka." Bilin ni tatay Bok habang nananahi siya, "Pie, mag-ingat sa karayom. Matulis ito, baka matusok ka. Bilin ni Tatay Bok habang nagbabalat ng sibuyas sa kusina, "Pie, mag-ingat ka sa paghawak ng kutsilyo. Huwag mong paglalaruan ito, baka masugatan ka. Isang araw, sa aming kusina niyaya ako ni Cherry ng luto-lutoan. "Pie heto ang kutsilyo hatiin mo iyong dahon," sabi ni Cherry. "Ayoko, sabi ni tatay Bok, huwag ko daw paglalaruan ang kutsilyo, baka masugatan ako," tugon ko. "Sige ako na lang," pagpupumilit ni Cherry. Maya maya, "Aray!" malakas na sigaw niya kasabay ng pagtulo ng dugo sa kaniyang daliri. Tara kay Tatay Bok para magamot niya ang daliri mo," wika ko. Habang ginagamot si Cherry, naghanda ako ng isang basong tubig para kay Cherry. Ikinuha ko siya ng biskuwit. Maingat kong binuksan ang biskuwit gamit ang isang gunting.

- 1. Ano-ano ang mga bilin ni Tatay Bok kay Pie?
- 2. Batay sa kuwento anong uri ng bata si Pie?
- 3. Bakit nasugatan si Cherry?
- 4. Ano ang aral na maaring mapulot sa kuwento?
- 5. Paano mo maipapakita sa mga batang tulad mo ang pagiging masunurin?

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Basahin at unawain ang tula. Sagutin ang mga tanong pagkatapos ng tula.

Si Konan sa Munting Tahanan Angela Mae Gob

Munti man ang tahanan
Si Konan ay maliksi at laging maaasahan
Sanay sa mga gawaing bahay
Kaya siyay paborito ng kanyang nanay at tatay
Naghuhugas siya ng mga baso't pinggan
Nagdidilig din ng mga halaman sa bakuran
Sa loob at labas ay nagwawalis
At katulong sa iba pang paglilinis
Kalusugan niya'y hindi pinababayaan
Masusustansiya ang agahan, tanghalian at hapunan
Nag-eehersisyo at natutulog nang tama
Kaya masigla at palaging masaya.

- 1. Bakit masigla at palaging masaya ang batang si Konan? Sapagkat;
  - A. kumakain ng sapat
  - B. binibigyan ng pera ng nanay at tatay
  - C. nag-eehersisyo siya at natutulog nang tama
  - D. naglalaro siya kasama ang mga kaibigan.
- 2. Dapat bang tularan si Konan?
  - A. Oo, dahil siya ay maliksi at laging maaasahan.
  - B. Oo, dahil hindi siya inuutusan.
  - C. Oo, dahil lagi siya napapagod sa bahay.
  - D. Oo, dahil siya ay walang kaibigan.
- 3. Ano ang posibleng mangyari kung pababayaan ni Konan ang kaniyang sarili?
  - A. Magiging paborito siya ng mga magulang.
  - B. Maraming magmamahal sa kaniya.
  - C. Manghihina siya at hindi na makakatulong sa gawaing-bahay.
  - D. Magkakaroon siya ng maraming kaibigan.

Paggamit ng Iba't ibang Bahagi ng Aklat sa Pagkalap ng Impormasyon

Aralin

Ang aklat ay isang mahalagang instrumento sa iyong pagkatuto.

Ito ay naglalaman ng mga impormasyon upang madagdagan pa ang iyong kaalaman. Ito ay may iba't ibang bahagi na may iba't ibang nilalaman. Mahalagang matutuhan mo ang bawat bahagi nito upang magamit ito nang tama.

Basahin ang tsart tungkol sa mga Bahagi at gamit ng Aklat.

Pamagat	Ang pangalan ng aklat
Paunang Salita	Ang nagsisilbing introduksiyon tungkol sa aklat
Talaan ng Nilalaman	Ang listahan ng pamagat ng mga yunit, aralin, kasanayan at bilang ng pahina na katatagpuan nito
Katawan ng Aklat	Ang pinakamahalagang bahagi ng aklat
Glosari	Ang kahulugan ng mahihirap na salita at nakaayos ito nang paalpabeto.
Pabalat	Ang nagsisilbing proteksyon sa aklat
Pahina ng Karapatang sipi	Ang karapatang ari ng awtor at tagalimbag

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Sagutin ang mga tanong . Isulat ang sagot sa iyong kuwaderno.

- Habang nagbabasa ka ng iyong aklat ay may salita na hindi pamilyar sa iyo. Saan mo maaaring matagpuan ang kahulugan nito?
- 2. Ikaw ay lumikha ng isang aklat at nailimbag mo na ito. Saang bahagi ng aklat mo maaaring ilagay ang pangalan ng naglimbag at ang petsa kung kailan ito nailimbag?
- 3. Ipinahahanap sa iyo ng iyong guro ang pahina ng isang paksa o aralin sa aklat dahil gusto mong malaman ang nilalaman nito, saan mo ito maaaring mahanap?
- 4. Anong bahagi ng aklat ang nagbibigay-proteksiyon dito?

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2. Kumuha ng isang aklat. Sagutin ang mga mga katanungan. Sundin ang mga iba pang direksyon. Isulat sa kuwaderno ang iyong sagot.

- 1. Para sa iyo, ano ang isang aklat?
- 2. Magpunta sa unang pahina ng aklat, ano ang iyong nakita? Isulat ang nilalaman ng unang pahina.
- 3. Tingnan ang talaan ng mga salita o glosari. Kopyahin ang unang tatlong salita na natagpuan mo dito.
- 4. Kung ikaw ay nakakita ng aklat na pakalat-kalat, ano iyong gagawin? Bakit?

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Piliin ang letra ng tamang sagot. Isulat ito sa kuwaderno.

- Saang bahagi ng aklat makikita ang mga paksa at nilalaman ng iyong aklat?
  - A. Pahina ng Pamagat
- C. Katawan ng Aklat
- B. Talaan ng Nilalaman
- D. Glosari
- 2. Nais mong malaman kung kailan nailimbag ang aklat, saang bahagi ito maaaring makita?
  - A. Paunang Salita
- C. Pahina ng Karapatang Sipi
- B. Pahina ng Pamagat
- D. Pabalat
- 3. Ito ang nagsisilbing proteksiyon ng libro.
  - A. Pabalat

- C. Indeks
- B. Talaan ng Nilalaman
- D. Pahina ng Pamagat
- 4. Mayroon kang hindi naintindihang salita sa ginagamit na libro, saang bahagi ng libro maaaring makita ang kahulugan nito?
  - A. Glosari

- C. Talaan ng Nilalaman
- B. Pahina ng Pamagat
- D. Pabalat
- 5. Ang talaan ng mga paksa at ang mga pahina nito.
  - A. Talaan ng Nilalaman
- C. Katawan ng Aklat

B. Glosari

D. Pabalat

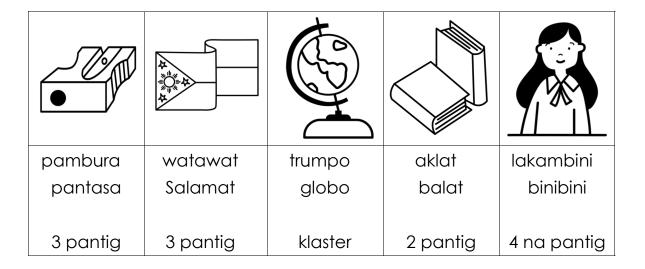
Gawain sa Pagkatuto Bilang 4: Gumuhit ng isang aklat o libro. Isulat sa loob nito ang mga dapat at hindi dapat gawin upang mapangalagaan ito. Gawin ito sa iyong kuwaderno.

Pagbasa ng mga Pantig, Klaster, Salitang iisa ang Baybay Ngunit Magkaiba ang Bigkas at Salitang

Aralin

Ang pagbasa ng mga pantig, klaster, salitang iisa ang baybay ngunit magkaiba ang bigkas, at salitang hiram ay mahalagang matutuhan upang magamit ang mga salita sa mas makabuluhang pahayag.

Basahin ang mga halimbawa ng mga salita na may tatlong pantig o higit pa . Ulitin ang pagbasa. Tingnan kung matutukoy mo ang mga salitang may tatlo o apat na pantig na akma sa larawan. Ang kahon na may kulay ay halimbawa ng salitang klaster.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Basahin ang mga salita. Isulat ang mga salitang hiram na nasa loob ng kahon. Gawin ito sa iyong kuwaderno.

kontrol	pinggan	keyk	juice	kilo
kulisap	porselana	kape	tubig	zigzag

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Basahin ang mga salita. Sagutin ang mga katanungan . Isulat ang letra ng tamang sagot sa iyong kuwaderno.

- 1. Alin sa mga salita ang may tatlong pantig?
  - A. mata
- B. kaalaman
- C. prutas
- D. sorbetes
- 2. Piliin ang salita na may apat na pantig pataas maliban sa _____
  - A. kapayapaan B. malaki C. kahulugan
- D. katahimikan
- 3. Alin sa mga sumusunod ang salitang klaster?
  - A. bata
- B. plato
- C. sisiw
- D. bote

Gawain sa Pagkatuto 3: Basahin ang mga salitang may iisa ang baybay, ngunit magkaiba ang bigkas pagkatapos ay isulat ang angkop na ngalan ng larawan. Gawin ito sa kuwaderno.

gabi –ang oras sa	<u>Binasá</u>	<u>tasa</u>	<u>pasò</u>	tuyô
pagitan ng paglubog at pagsikat ng araw	-nabuhusan o natapunan ng tubig	-isang uri ng inuman	-lalagyan ng halaman	-isang uri ng isda

- 3.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 4: Basahin ang mga salita. Isulat ang tamang klaster na bubuo sa salita. Gawin ito sa kuwaderno.

- 1. __inelas
- tc
- ts
- tΙ
- ds

2. __ito

- dr
- cr
- fr
- pr

- 3. __orera
- pl
- fl
- dl
- bl

4. __asa

- br
- sr
- gr
- dr

Gawain sa Pagkatuto Bilang 5: Basahin ang mga salita. Pagtapatin ang Hanay A at Hanay B ayon sa angkop na ngalan ng larawan. Isulat ang tamang sagot sa kuwaderno.

Hanay A		Hanay B
1. suklay	Α.	
2. kalabaw		
3. juice	В.	
4. tubó-daanan ng tubig	C.	
5. tubo-halaman na	D.	
pinagkukunan ng asukal.	F	

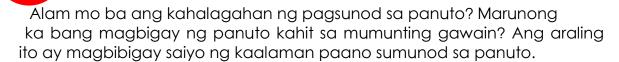
Gawain sa Pagkatuto Bilang 6: Basahin ang mga salitang may iisang baybay ngunit magkaiba ang bigkas. Piliin ang ngkop na kahulugan nito sa loob ng kahon sa ibaba. Isulat ang letra ng tamang sagot sa kuwaderno.

1. Napaiyak sa hapdi ang bata dahil sa pasong natamo.
2. May malaking pagawaan ng paso si Aling Betty.
3. Buhay lahat ang itinanim kong buto.
4. Mahirap ang buhay ng magsasaka.
5. Puno ng pasahero ang dyip.

A. paso- lalagyan ng halaman
B. paso-lapnos
C. buhay - hindi namatay
D. buhay- pananatili sa daigdig ng isang tao
E. puno – marami, apaw

Pagsunod sa Panuto

Aralin

Paano sumunod sa Panuto. Pag-aralan ang mga pangungusap. Unawain ito.

Paraan ng Paghugas ng Mga Plato

- 1. Tanggalin ang mga tirang pagkain sa plato. Ilagay ang mga tirang pagkain sa lalagyan.
- 2. Lagyan ng sabon ang basang **sponge** at kuskusin ang mga plato.
- 3. Hugasang maigi ang mga plato at patuyuin.
- 4. Ilagay ang mga plato sa lalagyan.

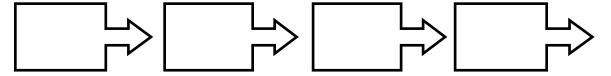

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Basahin ang kuwento sa ibaba. Sundin ang gawain pagkatapos ng kuwento.

Nang Tumawa si Lolo Tasyo Jasmin Flores

Alas-siyete na nang gabi ng magsimulang maghapunan ang pamilya nila lolo Tasyo, hain ang paboritong ulam ni Lolo Tasyo na tinolang manok at paboritong ulam ni Lola na inihaw na bangus. Masaya rin ang kuwentuhan at may kasamang tawanan. Sa pagtawa ni Lolo Tasyo ay bigla itong nasamid, nagulat si Lola sa nakita, at dahil si Kuya ang katabi ni Lolo pasigaw na inutusan ni Lola si Kuya. "Kuha ng baso, lagyan ng tubig, ipainom kay Tasyo at hilutin mo na rin kaniyang likod," ang wika ni Lola na agad namang sinunod ni Kuya. Matapos mahimasmasan si Lolo, ay nagkatinginan ang lahat at biglang nagtawanan na naman.

Kung ikaw ang kuya sa kuwento, paano mo sasabihin at isasagawa ang utos ng lola? Kopyahin ang mga arrow at punan ang mga ito. Isulat ang sagot sa iyong kuwaderno.

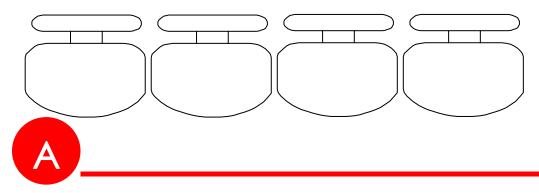
PIVOT 4A CALABARZON

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2. Sumulat ng panuto tungkol sa pagdilig ng mga halaman na may apat (4) na hakbang. Isulat ang iyong sagot sa kuwaderno.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3. Punan ng angkop na pamamaraan ang larawan. Basahin ang mga pangungusap at kundisyun.

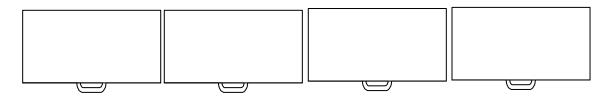
Nakakita ka na ba ng itlog ng manok? Kumakain ka ba ng itlog ng manok? Paano maglaga ng itlog ng manok? Kopyahin ang graphic organizer sa kuwaderno at isulat dito ang sagot mo.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 4: Sundin ang sumusunod na direksiyon mula 1-4. Gawin ito sa iyong kuwaderno.

- 1. Gumuhit ng parihaba.
- 2. Sa loob ng parihaba, isulat ang salitang "Salamat po".
- 3. Sa ilalim ng Salamat po ay maglagay ng guhit.
- 4. Sa itaas ng parihaba ay gumuhit ng puso.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 5: Inutusan ka ng nanay mo na bumili ng bigas sa tindahan sa karatig baranggay. Sinabi ng nanay mo na sumakay ka ng tricycle para mabilis kang makauwi. Nakasalubong mo ang iyong kaibigan at sinabing umangkas ka na lamang sa pedicab. Sumakay ka kasi hindi ka makahindi sa kaibigan mo. Isulat ang mga hakbang para matupad mo ang bilin ng nanay mo.

PIVOT 4A CALABARZON

Pagbaybay ng Wasto sa mga Salitang Natutuhan sa Aralin

Aralin

Layunin ng aralin na ito na madadagdan ang iyong kaalaman sa pagbaybay at maintindihan ang ugnayan ng mga tunog at letra.

Basahin ang mga salita sa bawat bilang. Ulitin ng dalawang beses ang pagbasa ng mga salita .

1. plastik	plas/ tik	plastik
2. palengke	pa/leng/ke	palengke
3. Ginoo	gi/no/o	ginoo
4. paaralan	pa/a/ra/lan	paaralan
5. munisipyo	mu/ni/sip/yo	munisipyo

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Basahin at unawain ang mga pangungusap. Isulat sa iyong kuwaderno ang letra ng tamang sagot.

- Mataas ang aming ____ upang hindi mapasok ng magnanakaw.
   A. gate B. got C. get
- 2. Alin sa mga sumusunod na salita ang pinantig sa apat?
  - A. ba-ta
- B. tin-de-ra
- C. mag-sa-sa-ka
- 3. Si <u>Binibining</u> Ramos ang aming guro. Ano ang daglat o pinaiksing salita ng may salungguhit?
  - A. Bb.
- B. Bbb.
- C. BB.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Isulat ang mga letra upang mabuo ang mga salitang hiram. Gawin ito sa kuwaderno.

1. co _ n _ ry

4. s__op

2. butt____

5. bo_k

3. sch___I

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Iayos ang mga letra upang maitama ang baybay ng mga salita.

1. deryakarin

kainan

2. payahagan

naglalaman na balita

3. kaibigan

taong malapit sa iyo

4. hayba kapit

nakatira malapit sa inyong bahay

5. magkasasa

taong nag-aani sa bukid

Gawain sa Pagkatuto Bilang 4: Piliin ang letra ng tamang sagot. Isulat ito sa iyong sagutang papel.

1. Ano ang tawag sa pinuno ng isang bansa?

A. pangulo B. panggulo

C. pangolo

D. pangngulo

2. Ano ang tawag sa kagamitang panulat?

A. lapis

B. lapes

C. lopis

D. lapis

3. Sumakit ang kaniyang ngipin dahil marami siyang kinain na candy. Ang salitang hiram sa pangungusap ay_____

A. sumakit

B. candy

C. naipin

D. siya

4. Alin sa mga sumusunod na ang pinantig sa apat?

A. gu-ro

B. ma-nga-nga-hoy

C. dok-tor

D. bom-be-ro

5. Si Ginang Zubieta ang aming guro. Ano ang daglat o pinaiksing salita ng may salungguhit?

A. Gng.

B. Gngg.

C. Gnng.

D. Ging.

Paggamit ng Diksiyonaryo

Ang mga salita ay mahalagang nagagamit nang wasto upang makabuo ng malinaw na ideya kung paano at saan eksaktong gagamitin ang mga salita at naayon sa pangungusap. Ang paggamit ng diksiyonaryo ay makatutulong sa pagpili ng salita na angkop sa isang konteksto. Ang aralin na ito ay magbibigay ng kasanayan sa paggamit ng diksiyonaryo.

Tingnan ang mga salitang nakapaloob sa isang pahina ng diksyurnaryo. Tingnan ang mga salita at kahulugan nito. Sa pamamagitan ng pagtingin ng kahulugan, makikita at mapipili mo ang angkop na salita para magamit ito.

- paso png. palayok at anumang lutuang yari sa luad bagay na lubhang kinulayan ng tina.
- paso pnr. nawalan na ng halaga ; lumampas na sa taning na panahon o takdang maaaring gamitin ; lipas
- pasò anumang nadikitan ng apoy o ng anumang mainit na bagay
- paso png. takbo ng kabayo, na matimbang at hindi palumbalumba, daan o lagusan, lalo na ang makitid na daanan sa bundok sa prusisyon, babae na nakasuot ng itim na damit at sombrerong gawa sa dahon

D

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Basahin at unawain ang pangungusap. Gumamit ng diksiyonaryo. Piliin ang letra ng tamang sagot at isulat sa kuwaderno.

- 1. Ang <u>pataba</u> ay napapaloob sa patnubay ng salitang _____
  - A. pasya patinga
- C. palakad palayaw
- B. pinggan piyano
- D. paltok panata

Napapadali ang paghahanap ng mga salita sa diksiyonaryo sa tulong ng mga pamatnubay na salita. Matatagpuan ito sa gawing itaas ng diksiyonaryo. Ang salita na nakasulat sa kaliwa ang unang salita sa pahina na binibigyan ng kahulugan. busilak

butbot

busilak - pu. totoong maputi

busisi - png. butingting

buslo – png. pana, balantok na kahoy na gamit sa pagtudla ng palaso

buson - png. hulugan ng sulat

butas – png. ukit na tagos, busbus na

butaw – png. ambag, bayad bilang kasapi ng kapisanan

butbot - png. halungkat, halughog

Ang salitang **buslo** ay matatagpuan sa patnubay na salita na nagsisimula sa **b** busilak-butbot. Dahil ang unang tatlong letra ng salitang buslo na **bus** ay nasa pagitan ng salitang busilak, ang unang letra ito ay bus ay nasa unahan ng alpabeto at ana salitana butbot naman ay **but** ay matatagpuan sa hulihan dahil ang letrang t ay nasa hulihan ng letrang s.

butbot busilak - pu. totoong maputi busisi - png. butingting buslo – png. pana, balantok na kahoy na gamit sa pagtudla buson - png. hulugan ng sulat butas - png. ukit na tagos, busbus na butaw – png. ambag, bayad bilang kasapi ng kapisanan butbot - png. halungkat, halughog

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Gamit ang diksiyonaryo, ibigay ang kahulugan ng sumusunod na salita.

- 1. balaraw
- 3. balat

5. balani

- 2. balahibo
- 4. balangay

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Basahin at unawain ang mga katanungan. Piliin at isulat ang letra ng tamang sagot sa kuwaderno.

- 1. Anong tawag sa dalawang salita nasa itaas ng bawat pahina na nagsisilbing gabay upang mas mapadadli ang paghahanap ng salita?
  - A. Kahulugan

- C. Gabay na salita
- B. Pamatnubay na salita
- D. Baybay na salita
- 2. Ang organo ay napapaloob sa patnubay ng salitang
  - A. Ngisi-orkestra B. Ngungo-nguso C. optiko-ostiya D. ngunit-obra
- 3. Alin ang **hindi** impormasyong makikita sa diksiyonaryo?
  - A. pamatnubay na salita
  - B. tamang pagbabaybay ng salita
  - C. paghahanap ng hanapbuhay
  - D. paghahanap ng kahulugan
- 4. Pag-aralan ang talatinginan, ano ang kahulugan ng salitang **butaw**?

  - A. maputi B. halughog
- C. ambaa
- D. hulugan ng sulat
- 5. Anong bahagi ng pananalita ang salitang buslo?
  - A. png (pangngalan)
- C. pu (pang-uri)
- B. pd (pandiwa)
- D. pnb (pang-abay)

busilak butbot busilak - pu. totoong maputi busisi - png. butingting buslo – png. pana, balantok na kahoy na gamit sa pagtudla ng palaso buson - png. hulugan ng sulat butas – png. ukit na tagos, busbus na butaw – png. ambag, bayad bilang kasapi ng kapisanan butbot - png. halungkat, halughog

Paggamit ng mga Salitang Pamalit sa Ngalan ng Tao

Aralin

Ι

Ang araling ito ay tungkol sa paggamit sa mga salitang pamalit sa ngalan ng tao. Lilinangin dito ang iyong kasanayan sa pag-unawa sa mga salitang pamalit sa ngalan ng tao. Matapos mong masagutan ang mga gawain sa aralin na ito, ikaw ay inaasahan na makagagamit sa pakikipag-usap ng mga salitang pamalit sa ngalan ng tao(ako, ikaw, siya, kami, tayo, kayo at sila).

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Isulat sa kuwaderno ang mga pangungusap. Salungguhitan ang panghalip na ginamit sa bawat pangungusap.

- 1. Siya ay namasyal sa Luneta Park.
- 2. Nagbasa kami ng libro sa silid-aklatan.
- 3. Napadaan ako kahapon sa Museo Pambata.
- 4. Ang ganda ng Tayabas, nakapunta na ba kayo doon?

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Piliin sa kahon ang tamang panghalip upang mabuo ang sumusunod na pangungusap. Gawin ito sa kuwaderno.
1. Pumunta ______ kahapon sa Lungsod ng Antipolo at doon namin natikman ang napakasarap na suman.
2. Sa Angono Rizal matatagpuan ang Pinto Art Museum. Nakapunta na ba _____ doon?
3. _____ ay namasyal sa Kamay ni Hesus na makikita sa Lucan, Quezon.

Ang paggamit sa pakikipag-usap ng mga salitang pamalit sa ngalan ng tao ay mahalaga upang maunawaan ang tamang gamit nito sa pang-araw-araw na buhay. Kapag nagamit natin nang wasto ang mga pamalit sa ngalan ng tao, tayo ay magkakaunawaan at maiiwasan ang hindi pagkakaintindihan.

Gawain sa Pagkatuto 3: Isulat ang salitang panghalip panao na angkop na gamit sa pangungusap. Gawin ito sa iyong kuwaderno.

- 1. (Ako, Akin, Ko, Kanya) ang nagmungkahi na maglinis sa labas habang wala pa si Mam Jane.
- 2. Pumunta (tayo, ninyo, niya, atin) sa kanila upang malaman natin ang tunay na pangyayari.
- 3. (Siya, Mo, Nila, Niya) ba ang may ari ng aklat na ito?
- 4. (Kayong, Ikaw, Mo, Ako) tatlo ang binanggit na nanalo sa paligsahan.
- 5. Nakita daw nila (ako, ikaw, siya, kami) na naglalakad nang sabay-sabay pauwi.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 4: Sumulat ng tig-iisang pangungusap gamit ang mga salitang panghalip panao na kami, tayo, kayo, sila at ako.

- 1. Kami
- 2. Tayo
- 3. Kayo
- 4. Sila
- 5. Ako

Gawain sa Pagkatuto Bilang 5: Gumawa ng diyalogo na maririnig sa loob ng bahay habang ang pamilya ay nagsasalo salo sa hapag kainan gamit ang mga salitang ako, ikaw, tayo, sila at siya.

Magalang na Pananalita na Angkop sa Sitwasyon

I

Aralin

Gumagamit ka ba ng magagalang na salita? Ano anong magagalang na salita ang iyong ginagamit? Ang paggamit sa usapan ng mga salitang magagalang ay tanda ng kabutihan at respeto sa kapwa na ikinalulugod ng kausap. Kapag nagamit natin nang wasto ang magagalang na salita, ito ay magiging daan sa mabuting pakikipagkapwa.

D

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Piliin ang magalang na salitang ginamit sa bawat pangungusap. Isulat ang sagot sa iyong kuwaderno.

- 1. Kuya Jaypee, nakita ko na po ang ating pambansang ibon, ang Agila.
- 2. Maraming salamat po Ma'am Faye, nabasa ko na rin po ang talambuhay ng ating pambansang bayani na si Dr. Jose Rizal.
- 3. Nanay, puwede po humingi pa po ulit ng mangga? Ang sarap po kasi. Kaya nararapat lang na ito ang ating pambansang prutas.
- 4. Ate Lovie, nakita ko na po ang ating pambansang puno, ang narra.
- 5. Bb. Santos, nais ko rin po makita ang obra ni Juan Luna na Spolarium.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Lumikha ng isang diyalogo sa loob ng silid-aralan sa oras ng klase sa pagitan mo at ng iyong guro. Gumamit ng magagalang na salita.

Guro:		
Mag-agral:		

Gawain sa Pagkatuto Bilang 4. Piliin ang wastong titik ng magagalang na salita na angkop gamitin sa bawat sitwasyon. Isulat ang iyong sagot sa kuwaderno.

- 1. Oras na ng hapunan at ang buong pamilya ay nasa tapat na ng hapagkainan. Masarap ang inihain na ulam ni nanay ngunit ito ay nakalagay sa mesa na medyo malayo sa iyo at si ate ang katabi mo. Ano ang sasabihin mo kay ate?
  - A. Abutin mo nga ang ulam. C. Iabot mo sa akin ang ulam.
  - B. Usog at aabutin ko ang ulam. D. Ate, makikiabot sa akin ng ulam.
- 2. Inutusan ka ng iyong guro na pumunta sa tanggapan ng punongguro upang kunin ang libro. Pag pasok mo sa tanggapan, ano ang sasabihin mo sa punongguro?
  - A. Inutusan ako ng aking guro, kunin ko daw ang libro niya.
  - B. Nasaan na ang libro ni Ma'am Faye? Akin na nga at ipinakukuha niya.
  - C. Pinakukuha ni Ma'am Faye ang kaniyang libro.
  - D. Magandang umaga po! Sir Jaypee, inutusan po ako ni Ma'am Faye na kunin ko daw po ang kaniyang libro.
- 3. Naglakad kayo ng iyong mga kaklase pauwi. Sa tapat ng tindahan ni Aling Ingga na inyong dadaanan ay may mga nanay na nagkukuwentuhan. Ano ang magalang na salita ang sasabihin mo?
  - A. Makikiraan po! C. Tab
- C. Tabi at dadaan ako
  - B. Magsiuwi na kayo. D. Magandang magsialis kayo sa daan!

Gawain sa Pagkatuto Bilang 5: Basahin at unawain ang mga pangungusap.

Inimbitahan ka ng kaibigan mo na pumunta sa kaniyang ikawalong kaarawan, marami ang mga batang galling din sa ibang lugar. Lahat ng mga dumalo ay inaasahang magbigay ng mensahe para sa may kaarawan. Paano po ipapakilala ang iyong kaibigan sa lahat.

Paglalarawan ng mga Elemento ng Kuwento (tauhan, tagpuan, banghay)

Aralin

Sa araling ito, inaasahang malilinang ang iyong kakayahan sa pagbibigay ng mahahalagang elemento ng kuwento gaya ng tauhan, tagpuan, at banghay.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1. Isaayos ang mga letra na tumutukoy sa mga konseptong pag-aaralan ninyo ngayon. Isulat ang mga sagot sa kuwaderno.

1. HYGNABA	Ito ang sunud-sunod na pangyayari sa isang kuwento.
2. NAUHAT	Ito ang pangunahing tagaganap sa kuwento.
3. GNATPUA	Ito ang lugar kung saan naganap ang
	mga pangyayari sa kuwento.
4. TAMAGAP	Ito ang titulo ng isang kuwento.

Basahin at unawain ang kuwento.

Batang Maaasahan

Sanggunian: https://lrmds.deped.gov.ph/

Sabado ng umaga, maagang lumabas si Roland para maglaro. Sa tarangkahan ay nabungaran niya ang isang matandang nakahandusay."

Totoy, Totoy! Tulungan mo naman akong makatayo rito," pagmamakaawa ng matanda kay Roland. Nilapitan ni Roland ang matanda at inalalayan niya ito. Nakita niyang dumurugo ang tuhod ng matanda.

"Inay! Inay!" ang palahaw ni Roland. Napatakbong lumabas ng bahay si Aling Ason at dinaluhan ang matanda. "Naku, ipagpaumanhin ninyo at ako'y nadulas at napatama ang aking tuhod sa matutulis na bato," paliwanag ng matandang babae. Iniupo nila ang matanda at ipinatong ang dalawang paa nito sa mesitang nasa kaniyang harapan.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2. Sagutin ang mga tanong ayon sa binasang kuwento. Isulat ang sagot sa iyong kuwaderno.

- 1. Sino ang bata sa kuwentong binasa?
  - A. Ronald
- B. Roland
- C. Rowald
- D. Ronaldo

- 2. Saan nangyari ang kuwentong binasa?
  - A. Sa parke
- B. Sa paaralan
- C. Sa palengke D. Sa bahay
- 3. Ano ang tamang pagkakasunod-sunod ng pangyayari batay sa kuwentong binasa?
  - 1. Tinawag ni Roland ang kanyang ina.
  - 2. Nakita niya ang isang matandang nakahandusay.
  - 3. Inalalayan ng mag-ina ang matanda upang makaupo.
  - 4. Maagang lumabas ng tarangkahan si Roland upang maglaro.
  - 5. Nilapitan at inalalayan ni Roland ang matanda.
    - A) 1-2-4-3-5
- C) 4-2-5-1-3
- B) 3-1-4-2-5
- D) 2-3-1-4-5

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Gumuhit ng mga hugis sa iyong kuwaderno. Ayon sa iyong binasang kuwento, isulat sa loob ng hugis ang hinihinging elemento ng kuwento.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 4: Piliin at isulat sa patlang ang angkop na tagpuan sa bawat tauhan.

- 1. mangingisda
  - A. bukid
- B. tabing-dagat
- C. siyudad

- 2. mga mag-aaral
  - A. ospital
- B. parke

C. paaralan

- 3. magsasaka
  - A. bukid
- B. estasyon ng tren
- C. simbahan

- 4. tindera na isda
  - A. opisina
- B. barangay hall
- C. palengke

- 5. Kuneho at Pagong
  - A. parke
- B. kagubatan
- C. tindahan

PIVOT 4A CALABARZON

Ang sumusunod ay ang mga elemento ng kuwento:

- A. Tauhan- ito ang nagbibigay buhay sa kuwento, makikilala sila sa kanilang panlabas na kaanyuan- pisikal at pananamit, kilos na magpapahiwatig ng kanilang ugali at diyalogo.
- B. Tagpuan-tumutukoy ito sa pook o lugar na pinangyarihan ng kuwento.

  Naglalarawan ito ng ginagalawan o kapaligiran ng mga
  tauhan.
- C. Banghay-ito ang pagkakasunod-sunod ng mga pangyayari sa kuwento.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 5: Basahin at unawain ang mga pangungusap.

Ilarawan ang iyong karanasan sa Imaginary Field Trip sa isang Zoo sa pamamagitan ng isang banghay na may apat na pangungusap. Isulat sa kuwaderno ang iyong sagot.

Pagsasalaysay Muli ng Tekstong Binasa nang may Tamang Pagkakasunod-sunod

Aralin

Sa araling, ito matututuhan mo ang tamang pagkakasunodsunod ng mga pangyayari sa kuwento gamit ang pamatnubay na tanong o balangkas.

Basahin at unawain ang mga nakasulat sa tsart. Isa-isahin ang mga hakbang sa tamang paghuhugas ng mga kamay. Tingnan ang pagkakasunod sunod at pagkakayos nito.

Wastong Paghuhugas ng mga Kamay

- Basain ang mga kamay.
- Maglagay ng sabon sa kamay.
- Pabulain ng 20 segundo habang kinukuskos ang pagitan at dulo ng mga daliri, likod ng mga kamay, at ilalim ng mga kuko
- Banlawan nang husto ang mga kamay sa dumadaloy na tubig upang maalis ang sabon.
- Patuyuin nang husto ang mga kamay sa pamamagitan ng malinis na

Basahin at unawain ang kuwento.

Ang Alamat ng Lawa ng Sampalok

Sanggunian: Pandayan 1, pahina 231-233

Noong unang panahon, mayroong mag-asawa na nakatira sa Laguna. Maraming puno ng sampalok sa kanilang paligid. Ang mga puno ay hitik sa bunga. Napakatamis ng mga bunga.

Hindi nila kayang ubusin ang bunga ng mga puno sa paligid. Ipinagbibili nila ang mga ito. Napabalita na ubod ng tamis ang kanilang mga sampalok. Dinarayo ng mga tao ang kanilang lugar para bumili. Yumaman ang mag-asawa.

Isang araw, mayroong matandang gusgusin na napadako sa kanilang lugar. Humingi siya ng sampalok sa mag-asawa dahil siya ay gutom na. Nagalit ang mag-asawa dahil wala itong perang pambayad sa kanila. Pagalit na ipinagtabuyan nila ang matanda.

Nakiusap na muli ang matanda dahil siya ay gutom na gutom na. Lalong nagalit ang mag-asawa kaya pinakawalan ng lalaki ang kanilang aso para matakot ang matanda.

Nang malapit na ang aso sa matanda ay itinaas ng matanda kaniyang kamay. Biglang huminto sa pagtahol at pagtakbo ang aso. Namangha ang mag-asawang maramot. Nang itaas muli ng matanda ang kanyang kamay, nakatayo na lamang at matigas na ang mag-asawa. Tumalikod na ang matanda at mabilis na lumayo.

Ilang sandali lamang ay may matalim na kidlat at malakas na kulog na narinig. Bumuhos ang napakalakas na ulan. Matagal na umulan at bumaha sa pook na iyon. Nang tumila ang ulan, nawala na ang mga puno ng sampalok. Nawala na ang bahay ng mag-asawa. Nawala na rin

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Pagsunod-sunurin ang mga pangyayari sa kuwento sa pamamagitan ng paglalagay ng bilang 1-4 sa patlang. Gawin ito sa kuwaderno.

to sa kuwaderno.
1. Nawala ang tirahan ng mag-asawa maging ang puno ng sampalok. Hindi na nawala ang tubig sa lugar ng mag-asawa kaya tinawag tong Lawa ng Sampalok.
2. May matandang gusgusin na pilit humihingi ng sampalok dahil gutom na gutom na ito.
3. Nagalit ang mag-asawa dahil walang pambayad ang matanda kaya ipinagtabuyan nila ito at ipinahabol sa aso.
4. Maraming puno ng sampalok sa paligid ng tirahan ng mag-asawa kaya yumaman ang mag-asawa dahil ipinagbili nila ang matatamis na sampalok nila.
Nanigas ang mag-asawa. Biglang kumidlat at umulan nang malakas.

Basahin at unawain ang kuwento.

Ang Lobo at ang Ubas Aesop

Minsan ay inabot ng gutom sa kagubatan ang isang lobo (wolf). Nakakita siya ng isang puno ng ubas na hitik sa hinog na bunga. "Suwerte ko naman. Hinog na at tila matatamis ang bunga ng ubas," ang sabi ng lobo sa sarili.

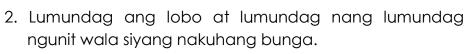
Lumundag ang lobo upang sakmalin ang isang bungkos ng hinog na ubas, subalit, hindi niya maabot ang bunga. Lumundag siyang muli, at muli, at muli pa subalit hindi pa rin niya maabot ang ubas.

Nang mapagod na ay sumuko rin sa wakas ang lobo at malungkot na umalis palayo sa puno. "Hindi na bale, tiyak na maasim naman ang bunga ng ubas na iyon," ang sabi niya sa sarili.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Punan ang mga bituin ng bilang 1-5 ayon sa pagkakasunod-sunod ng mga pangyayari. Gawin sa kuwaderno.

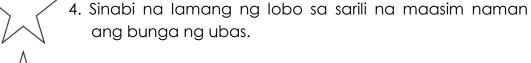

1. Nakakita siya ng puno ng ubas na hitik ng hinog na bunga.

3. Sa isang kagubatan ay inabot ng gutom ang lobo.

5. Nasabi ng lobo sa sarili na masuwerte siya sa nakitang puno ng ubas.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 4: Basahin ang maikling kuwento. Ayusin ang pagkakasunod-sunod ng mga pangyayari. Isulat ang 1-5 sa sagutang papel.

Pagbisita kay Lola Dianne Charish A. Cabuyao

Noong nakaraang Linggo, dinalaw ng aming pamilya ang aking Lola Mercedes sa karatig-bayan. Dinalhan namin siya ng pasalubong gaya ng yema cake, budin, at nilupak. Hinainan niya kami ng maraming prutas gaya ng mangga, papaya, at pakwan. Habang kumakain ako ng prutas, kinuwentuhan ako ni Lola ng mga alamat tungkol sa iba't ibang prutas. Ipinagluto rin niya ako ng paborito kong kakanin, ang sumang gabi. Hay! Napakasarap talaga ng suman ng aking lola. Umuwi kami sa aming tahanan nang busog na busog at masayang-masaya.

1. Ipinagluto ako ng aking lola ng sumang gabi.
2. Dinalaw namin ang aking lola sa karatig-bayan.
3. Kinuwentuhan ako ng aking lola ng mga alamat.
4. Hinainan kami ng maraming prutas ng aking lola.
4. Umuwi kaming busog at masaya.

Nalaman mo na ang pagsasalaysay ng isang kwento ay dapat buo at sunod sunod. Anong ala-ala o karanasan mo sa buhay ang natatandaaan mo ngaun na kaya mong isalaysay, Isulat ito at tingnan ang pagkakasunod sunod ng mga pangyayari.

Paggamit ng Malaki at Maliit na Letra at mga Bantas

Aralin

Alam mo ba kung paano isinusulat ang mga tiyak na ngalan ng tao, lugar, buwan at araw? Alam mo din ba kung paano ang mga ito paikliin at kung ano-ano ang mga bantas na ilalagay. May angkop na gamit ang malaki at maliit na letra ganon din ang wastong gamit ng bantas, sa salitang daglat, salitang hiram, parirala, pangungusap at talata.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Basahin at unawain ang mga sumusunod na katanungan. Piliin ang letra ng tamang sagot at isulat ito sa iyong sagutang papel.

- 1. Alin sa mga sumusunod na salita ang dapat isinusulat sa malaking letra?
  - A. paaralan
- B. araw
- C. lapis
- D. juan dela Cruz
- 2. Alin sa mga sumusunod na salita ang may wastong daglat?
  - A. Sentimetro.
- B. Santa.
- C. Blg.
- D. Pang-abay
- 3. Si Bb. Dela Cruz ay ang aking mabait na guro. Aling salita ang dinaglat ng wasto?
  - A. Guro
- B. Dela Cruz
- C. Mabait
- D. Bb.

Gawain sa Pagkatuto 2: Isulat ang salita na mali ang pagkakasulat sa bawat parirala at pangungusap. Gawin ito sa iyong sagutang papel.

- 1. Si dr. bert de leon
- 2. wow ang ganda ng tanawin.
- 3. si bb Sarah Cruz ay may kulot na buhok.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Sa iyong sagutang papel, isulat nang wasto ang sumusunod na pangungusap.

- nagsimulang kumalat ang Corona virus sa Pilipinas noong marso
- 2. Bakit ayaw ni g. martin santos sa plasa
- 3. ang bb. ay malumanay magsalita
- 4. Maraming proyekto para sa mga mahihirap si Pangulong rodrigo Duterte

Gawain sa Pagkatuto Bilang 4: Isulat ang nararapat na daglat para sa sumusunod na salita.

1. Binibini 3. kilometro

2. minute 4. Barangay

Gawain sa Pagkatuto Bilang 5: Sa isang malinis na papel. Kopyahin nang wasto ang talata gamit ang maliit at malaki na letra at ang mga bantas.

Piknik sa Tabing-ilog

Marilyn D. Permalino

Ika -15 ng mayo ang kaarawan ni g. isidro velasco Naghanda si gng Delia Velasco kasama sina, Bong, Rona at Cherry sa ika-35 taong kaarawan ni G. Isidro Velasco. madaling araw pa lamang ay gising na ang mag-anak. Inihanda nila ang pagkaing dadalhin tulad ng adobong manok pansit habhab budin yema cake at paksiw lechon. Samantalang ang mag-amang G. Isidro Velasco at bong ang naghahanda ng kanilang sasakyan. Tag-init noon kaya sa tabing-ilog sila nagpiknik. Masayang-masaya ang mag-anak sa tabing-ilog.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 6: Sumulat ng talata tungkol sa pangangalaga sa kapaligiran na may 3-4 na pangungusap. Ikonsidera ang paggamit sa tamang bantas at laki at liit ng letra.

Paggamit ng Panghalip Bilang Pamalit sa Pangngalan

Aralin

Ang mga pangalan ay isa sa mga paraan para ilarawan natin ang ating pagkakakilanlan. Maliban sa pangalan, ang mga panghalip ay ang paraan ng pagkilala sa atin ng mga tao at at gayon din tayo sa kanila. Ang mga panghalip ay ginagamit sa araw-araw na pagsasalita at pagsusulat upang pamalit sa pangalan. Ang araling ito ay magbibigay ng kasanayan upang magamit ang panghalip bilang pamalit sa pangalan gaya ng ito, iyan, iyon, nito, niyan at niyon.

Basahin ang mga pangungusap. Bigyang-pansin ang mga salita na may salungguhit. Ang mga salitang may salunguhit ay salitang pamalit sa ngalan ng tao, bagay , lugar o pangyayari.

Ang mga aklat sa kabinet ay bago. <u>Ito</u> ay dapat gamitin nang maayos upang hindi masira.

Ang <u>p</u>ugad ng ibon ay nasa puno ng mangga. <u>Iyon</u> ay may limang bagong anak na inakay.

Si Anne at Si Cj ay magkaklase . <u>Sila</u> ay parehas na masinop at masipag sa pag aaral.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Palitan ng panghalip na ito, iyan, iyon, nito, niyan, noon o niyon ang mga salitang may salungguhit. Isulat ang sagot sa kuwaderno.

1. Ang <u>mansanas</u> na dala ko ay para kay Lola.
ay para kay Lola.
2. Ang pulang <u>laso</u> na nasa mesa ay kay Romina.
ay kay Romina.
3. Hiniram namin ang mga <u>aklat</u> sa silid-aklatan.
Hiniram namin ang mga sa silid-aklatan

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Buoin ang maikling talata gamit ang angkop na panghalip pamatlig.

Masayang binubuo nina Jay, Oscar, Mark at Elmer ang tent na
gagamitin nila sa camping ang tutulugan nila sa loob ng dalawang
gabi. Tulong-tulong sila sa pagbubuo " ang kawayan na
maaari nating gamitin sa paggawa ng bakod", wika ni Mark. "Tutulungan
kita sa pagkuha", sambit naman ni Oscar. "Tama, mas magiging
ligtas tayo kapag nilagyan natin ng bakod!" sabay apir sa isa't isa ng
magkakaibigan.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Basahin at unawain ang sumusunod na katanungan. Piliin ang letra ng wastong sagot at isulat ito sa sagutang papel.

- 1. Ano ang tawag sa mga salitang inihahalili sa mga pangngalan?
  - A. pangngalan
- B. panghalip
- C. panghalili
- D. pandiwa
- 2. Ano ang panghalip na pamatlig na ginagamit kapag ang itinuturo ay malayo sa nag-uusap?
  - A. ito
- B. iyon
- C. nito
- D. niyan
- 3. Handa nang magluto ang nanay. ____ ang mga sang kap na gagamitin niya. Anong panghalip pamatlig ang bubuo sa pangungusap?
  - A. Ito
- B. Iyan
- C. Nito
- D. Niyan
- 4. Anong pangungusap ang angkop sa larawan?
  - A. yon ang pananim ni Mang Isko.
  - B. yan ang pananim ni Mang Isko.
  - C. Ito ang pananim ni Mang Isko.
  - D. Niyan ang pananim ni Mang Isko
- 5. Ang mag-anak nina Wilma ay pupunta sa Pahiyas Festival. Ito ay tanyag na pagdiriwang sa Lucban, Quezon. Anong pangngalan ang tinutukoy ng panghalip na pamatlig na ito?
  - A. mag-anak
- B. Wilma
- C. Pahiyas Festival D. Lucban, Qezon

Gawaing Pagkatuto Bilang 4: Bunuo ng anim (6) na pangungusap gamit ang panghalip pamalit sa panggalan (ito, iyon, iyan, nito, niyan at niyon)

Pagbuo ng Isang Kuwentong Katumbas Ng Napakinggang Kuwento

Aralin

Ang araling ito ay tungkol sa pakikinig ng kuwento. Lilinangin dito ang iyong kasanayan sa pag-unawa sa napakinggang teksto. Ang pakikinig na mabuti sa isang kuwento ay makatutulong upang makabuo ng isang kumpletong kuwento base sa napakinggan. Maibibigay mo ang mga importanteng detalye, gaya ng mga tauhan, lugar na pinangyarihan ng kuwento, at ang pagkakasunod-sunod ng mga pangyayari sa kuwento. Malaki ang maitutulong nito sa pag-unlad ng iyong pang-unawa sa kuwentong iyong napakinggan.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Makinig sa isang kuwento na babasahin ng iyong magulang, kapatid o kasama sa bahay. Habang nakikinig ay punan ang tsart sa susunod sa baba.

Ang Pangarap ni Toto

Hango sa Kuwento ni Kelvin A. Ramintas

Maagang gumising si Toto upang maghanda sa pagpasok sa paaralan. Gusto kasi niya na sa unang araw ng pasukan ay hindi siya mahuhuli. Sabik din siyang makita ang mga kaibigan niyang sina Joel, Aaron at Mia na laginiyang kasabay sa pagpasok. "Toto, mag-iingat kayo ay huwag dadaan sa haywey dahil sasakyan doon!" paulit-ulit na bilin ng nanay niya. "Opo, Nanay! mabibilisana Masayang sagot ni Toto. "Toto, nandito na kami! Sabay-sabay na tayong pumasok!" sigaw ng mga kaibigan niya sa labas ng bahay. Gaya ni Toto, ang lahat ay sabik na makarating sa paaralan. "Kung sino ang mahuhuli, paghahatian ang ulam niya sa tanghalian," sabi ni Joel. "Oo sige!" sagot naman ng lahat. Masayang kumaripas ang lahat papunta sa paaralan. Habang tumatakbo a napaisip si Toto. May dalawang paraan para makarating ako doon. Una ay dito sa ligtas pero malayong daan. Ikalawa ay sa haywey, malapit ngunit mapanganib dahil daanan ng mabibilis na sasakyan. Habang tumatagal, napapagod na si Toto sa pagtakbo at palayo nang palayoang pagitan niya sa mga kaibigan. "Ayoko kong suwayin ang bilin ni Nanay, ayoko rin naman na maiwan ako," sabi niya. Mas pinili niyang dumaan sa haywey dahil sa kagustuhang maunawaan ang mga kaibigan. Sa haywey, noong tatawid na si Toto, may bus na rumaragasa at sampung talampakan na lang ang layo sa kaniya. "Aaaaa!" sigaw ni Toto. Natakot siya. Biglang sumipot ang isang lalaki. Suot niya ay makinang na damit, mabilis itong kumumpas sa direksiyon ng bus. Isang malakas na agit-it ang narinig ni Toto. Eetttt! Dagling huminto ang bus.

Tauhan	Tagpuan	Panimula	Kasukdulan	Wakas

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Pakinggan ang kuwento na babasahin ng magulang, kapatid o tagapag-alaga. Kopyahin ang graphic organizer sa iyong sagutang papel at itala ang mahahalagang bahagi ng kuwento: panimula, tauhan, tagpuan, kasukdulan at wakas. Isulat ang iyong tala sa iyong sagutang papel.

Bakit Malungkot si Simong Salungo

Hango sa Kuwento ni Jorelie Dae A. Azores

Sa karagatan naninirahan Si Simong Salungo at ang kaniyang pamilya. Isang hapon, napansin ni Salume ang pagkalumbay ng nakababatang kapatid na si Simon. "Ano ang iniisip mo, Simon?" usisa ni Salume. "Napapansin ko po kasi, Ate, na ayaw ng mga tao sa aking anyo." Noon isang araw po, sa malamig na bahagi ng dagat, nasilo ako ni Mang Islaw gamit ang kaniyang lambat na may malalaking mata, ngunit sa isang iglap ay ibinalik niya ako sa dagat." Kahapon, sa dalampasigan kung saan nagpupunta ang mga turista, nagbabakasakali ako na makunan ng larawan, ngunit nabigo ako," nanghihinang saad ni Simon. "At nang makita ako ng mga turista, nagsilayo sila sa takot na matusok ng aking mahahaba, matutulis at maitim na tinik. Ano po ba ang dapat kong gawin para maging kaakit-akit sa paningin?" tanong niya.

Ang bawat isa sa atin espesyal na nilikha," payo ni Salume. Hindi mo ba alam na ang ating mga tinik ang nagbibigay-direksiyon sa ating mga paa tungo sa gusto nating puntahan? Ang mga ito rin ang nagsisilbing proteksiyon sa mga hayop sa dagat na mas malalaki sa atin. Ang ating mga tinik ay may kakayahang maramdaman ang mga bagay na papalapit sa atin kung kaya't mabilis din nating matutukoy kung may panganib," paliwanag ni Salume. Simula noon ay hindi na nagtago pa si Simong Salungo sa sa likod ng mga bato. At hindi na rin siya nalumbay pa.

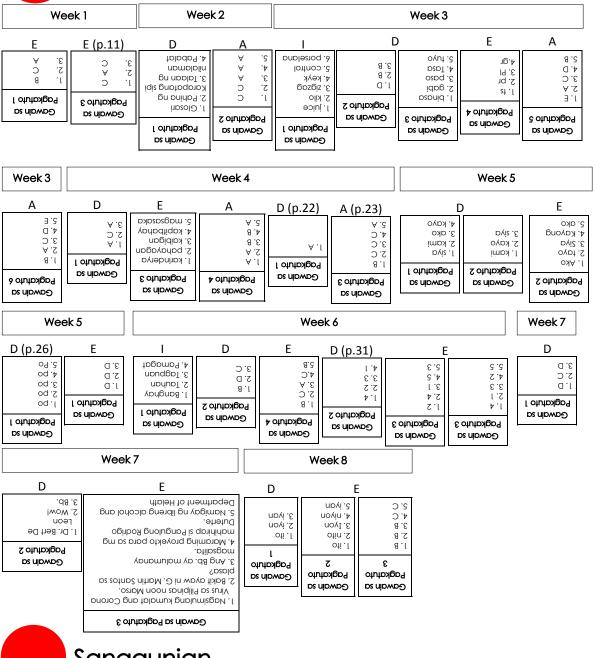
Tauhan Tagpuan Kasukdulan
Panimula Wakas

Gawain sa Pagkatuto Bilang 4: Basahin ang pangyayari. Bigyan ng komento ang sinabi ni Romera.

Nalaman mo nakatanggap ng tsokolate si Leah naikuwento mo ito kay Romera. Nakita ni Romera si Reno at sinabi niyang may tsokalate at mansanas na ibinigay kay Leah. Nagkatagpo sina Leah at Reno sa kalsada at sinabi ni Reno na may tsokolate at bulaklak na binigay kay Leah si Jonah. Nagulat si Leah.

Susi sa Pagwawasto

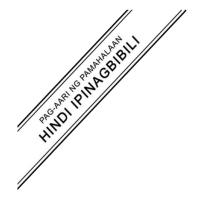
Sanggunian

Mga Libro

- *K-12 Batang Pinoy Ako sa Filipino 3.* 2017. Pasig City: Department of Education-Bureau of Learning Resources.pp. 39-40.
- K-12 Patnubay ng Guro: Batang Pinoy Ako sa Filipino 3. 2015. Pasig City: Department of Education-Bureau of Learning Resources, 268.

Online Resources

https://lrmds.deped.gov.ph

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education Region 4A CALABARZON

Office Address: Gate 2, Karangalan Village, Cainta, Rizal

Landline: 02-8682-5773, locals 420/421

Email Address: lrmd.calabarzon@deped.gov.ph

